

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedpłat, płatności proszę, przesyłać komunikacji, otrzymując nie ma prawa żądać ponownych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środek i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sroda Grzegorza p. w.
Czwartek WNIĘBOWSTĄPIENIE PAŃSKIE
Piątek Bedy w. d.

Dziś wschód słońca o godz. 3.30 zach 19.35
Jutro „ „ „ 3.29 „ 19.36
Dziś „ księżyc „ 24.43 „ 14.23

Nr. 61

Wąbrzeźno, czwartek 26 maja 1927 r.

Rok VII

Rezultat wyborów w Warszawie.

Aby zorientować się w wynikach wyborów warszawskich w przyszłym układzie się na terenie rady i magistratu stolicy oraz w tem o ile polski stan posiadania został zagrożony i co można suponować o nastrojach politycznych całego kraju, należy zwrócić się do cyfr, które wyrzuciły urny wyborcze. Prawdopodobnie nastąpią tu pewne drobne przesunięcia.

— Z ogólnej liczby 620.425 386.795 t. j. 62 proc. Oddano głosów ważnych 320.217, u nieważniono 66.578 głosów. Z pośród głosów ważnych 157.478 padło na listy żydowskie i socjalistyczne, które tylko z pewnemi zastrzeżeniami mogą być uważane za polskie, jeśli wziąć pod uwagę, że na listę nr. 2 głosowali gremjalnie żydzi-komuniści. Na listy polskie głosowało 162.739 wyborców, z czego na listę nr. 12 gospodarczego Komitetu Obrony Polskości Stolicy 118.643 tj. około 73 proc.

W tem świetle należy rozpatrywać wyniki wyborów. 73 proc. obywateli — polaków, głosujących na jedną listę jest dodatnim objawem. Jest to dowodem, że rozumienie obowiązku społecznego sięga coraz głębiej w masy, które szły do wyborów pod hasłem: „Zwycięstwo w jedności.“ Nie na wiele zdały się hasła demagogiczne, rzucające przez inne ugrupowania; nie pomogła agitacja, jaskrawa i nie licząca się z pieniędzmi, wyrzucanymi przeważnie wprost w błoto. Olbrzymia większość społeczeństwa polskiego poszła za głosem sumienia i zdrowym instynktem społecznym i narodem dała godną odpowiedź wszelkiego rodzaju wicherzycielom politycznym i twardo wypowiedziała swą wolę: Stolica była, jest i będzie miastem polskim i chrześcijańskim. A ten głos stolicy posiada olbrzymią wagę. Wskazuje on wszystkim, którzy sądzili, że społeczeństwo polskie jest bezdusznym automatem, którym można dowolnie poruszać, że się sromotnie pomylili w swoich zbyt daleko idących rachubach.

Teraz widzą, że rządzić społeczeństwem poza społeczeństwem nie można, że rozbijanie poszczególnych organizacji społecznych nie jest równoznaczne z trwałym sukcesem, że zasług wobec społeczeństwa nie zdobywa się demagogią, ale że społeczeństwo jest siłą żywą, z którą się trzeba liczyć, którą trzeba rozumieć i wbrew której nie wolno działać, jeśli się nie chce być zmiecionym z powierzchni życia narodowego.

Ileż to razy można było stwierdzić, że opinie zdrowego odłamu społeczeństwa bagatelizowało się, a nawet wogóle nie brało się pod uwagę. Postępowano według metod, jakie się zrodziły w głowach różnych pseudo-wielkości, wodzonych na pasku masonerii i zorganizowanego żydostwa. Głosów opinii nie brano pod uwagę, a na wszelkie protesty odpowiadało drwiącym uśmiechem.

Teraz ten uśmiech zastępnął, a ci, którzy działali wbrew wszystkiemu i wszystkim, zobaczyli, że jeśli masoneria może trzymać w swych ryzach pewne grupy, to nie znaczy to jeszcze, aby można było sięgnąć po władzę nad całym społeczeństwem.

To też wybory do Rady m. st. Warszawy mają duże znaczenie i bezwzględnie w wysokim stopniu zaważą na dalsze ukształtowanie się stosunków pomiędzy społeczeństwem a czynnikami kierowniczymi.

O ile chodzi o głosy, oddane na poszczególne listy, to stwierdzić należy, że zgrupowały się one około list zasadniczych. Dzięki temu głosów rozstrzelonych było stosunkowo mało; wszystkiego 6.000. Żydzi natomiast straci-

cili ze względu na dużą liczbę, bo 10.000 głosów rozstrzelonych, aż 4 mandaty. To rozbięcie list żydowskich przyczyniło się w dużym stopniu do zwycięstwa głosów polskich. Ogółem żydzi otrzymali 27 mandatów, chociaż spodziewać się mogliby otrzymać do 40.

Na korzystny wynik wyborów wpłynęła jeszcze ta okoliczność, że zgórą 50 tys. komunistów głosowało na unieważnioną listę Nr. 10. Demonstracja ta ma olbrzymie znaczenie, wskazując stale u nas wpływy komunizmu. W związku ze zbliżającymi się wyborami do ciała ustawodawczego społeczeństwo i władze winny na to zwrócić bacniejszą uwagę. Należy bowiem zanotować fakt, że komuniści oprócz listy Nr. 10 rzucili swe głosy również na listę socjalistyczną i żydowską.

Wysoce ujemną stroną wyborów było to, iż około 243.000 uprawnionych do głosowania nie spełniło swego obowiązku obywatelskiego. Oczywiście w liczbie tych była duża ilość przedstawicieli żywiołów narodowych i chrześcijańskich. Udział ich w głosowaniu zmieniłby czynnik wyborów na korzyść obozu chrześcijańsko-narodowego.

Objaw tak licznej abstynencji przy głosowaniu należy z całą stanowczością potępić. Zaniedbywać swych obowiązków społecznych niewolno. Na każdym obywatelu spoczywa część odpowiedzialności za losy stolicy. Stanowi to groźne memento wobec zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu, gdyż w podobnych warunkach przedstawicielstwo polityczne stolicy mogą chwycić w swe ręce żydzi i komuniści

Wielka rewja wojskowa w Warszawie.

W święto narodowe 3 Maja odbyła się w Warszawie na placu saskim wielka rewja, w której prócz wojska brały również udział stowarzyszenia przysposobienia wojskowego.

Ilustracja nasza przedstawia, generalicję p. prezydenta Rzeczypospolitej na podjum przyjmującego defiladę, dyplomację i przedstawicieli Rządu.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

Dyrektor Departamentu Obrót Pieniężnego w Ministerstwie Skarbu p. Barański, który w Paryżu kończy rokowania o warunki pożyczki amerykańskiej, ma w dniach najbliższych powrócić do Warszawy i złożyć Rządowi projekt umowy do zatwierdzenia. W Warszawie również rozszła się pogłoska, że 22 bm. wieczorem minister skarbu p. Czechowicz opuścił Warszawę udając się do Paryża dla podpisania układu pożyczkowego. (Potwierdzenia tej wiadomości brak. Red.)

Dnia 21-go b. m. p. Minister Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 4. Tymczasowych Przepisów o Stowarzyszeniach i Związkach zamknął na całym obszarze Rzeczypospolitej Stowarzyszenie pod nazwą Straż Narodowa z powodu przekroczenia przez to Stowarzyszenie ram działalności, określonych przez statut.

Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie nastąpi likwidacja skarbu narodowego, co do której Ministerstwo Skarbu opracowuje specjalny projekt.

W związku z tem komisja skarbu narodowego wydała odezwę do społeczeństwa z odpowiednimi informacjami, wstrzymano również sprzedaż znaczków, zbieranie ofiar itp. na rzecz tegoż skarbu.

W ubiegłą sobotę i niedzielę odbywały się konferencje między wojewodą śląskim dr. Gra-

żyńskim a prezydentem komisji mieszanej dla G. Śląska p. Calonderem i rzeczoznawcą dla spraw szkolnictwa mniejszościowego, wyznaczonym przez Ligę Narodów, p. Meurerem. Na konferencji omawiano zasady, na jakich mają się odbywać egzaminy języka niemieckiego w szkołach mniejszościowych na G. Śląsku. Pierwszy egzamin postanowiono odbyć w szkole mniejszościowej w Lipinach.

Pomimo, że poseł Rauscher powrócił z Berlina już przed dwoma tygodniami, nie zgłosił się jeszcze do M. S. Z., by wznowić rozmowy w sprawie rokowań handlowych polsko-niemieckich. Chodzą wieści, że poseł Rauscher otrzymał nowe instrukcje od swego rządu, i że rozmowy na temat rokowań rozpoczną się w przyszłym tygodniu.

Ks. prałat Świeykowski zasłużony działacz społeczny, opiekun ludności Gorlic (Małopolski) z czasu wojny, wysłał do Prezydenta Rplitej pismo, w którym przypominając niedawno wydane zarządzenia ministra oświaty, wzywające nauczycielstwo do popierania YMCI, co stoi w sprzeczności z oświadczeniem Episkopatu i stwierdzając podkopywanie powagi Episkopatu przez najwyższą władzę szkolną państwa, oświadcza, że odsyła order „Polonia Restituta“ na ręce Prezydenta Rzplitej.

Fabryka lokomotyw w Chrzanowie wykończyła 60 parowozów osobowych typu ciężkiego zamówionych przez ministerstwo komunikacji. W ten sposób usunięty został brak parowozów osobowych do prowadzenia ciężkich pociągów pospiesznych i tranzytowych.

W ub. niedzielę odbyły się wybory do trzech sejmików powiatowych na obszarze W. M. Gdańska. W wyniku tych wyborów poważną porażkę ponieśli Deutsch-Nationale i partja środka. Natomiast bardzo znaczny wzrost głosów uzyskali socjaliści. Liczba mandatów polskich w stosunku do ostatnich wyborów, które odbyły się w roku 1923, nie uległa zmianie.

Pomiędzy Senatem a Komisarjatem Rzplitej wywiązało się nieporozumienie na tle przyjęcia przez port gdański zapowiedzianego transportu amunicji, który ma być przywieziony przez statek Wilja. Komisarjat Rzplitej stoi na stanowisku, iż amunicja powinna być wyladowana przez robotników Polaków o obywatelstwie polskiem.

Na giełdzie berlińskiej zaznaczyła się w dniu 23 bm. znowu katastrofalna niżka kursów akcji. Niżka dochodziła przeciętnie do 10 proc., jednakże niektóre papiery spadły o 40 proc. swej wartości. Przyczyną gwałtownego obniżenia kursu był fakt nadmiernej podaży materiału ponieważ wszystkie banki wystąpiły w roli sprzedawców papierów wartościowych, celem uregulowania rachunków swych klientów.

Dnia 23 bm. zakończono konferencję gospodarczą w Genewie przyjęciem en bloc rezolucyj, które są identyczne z t. zw. rezolucjami komisji wyrównawczej. Na odbytem posiedzeniu komisji wyrównawczej przyjęto wstęp, w którym stwierdza się obecne położenie gospodarcze, wyznacza się główne idee konferencji w dziedzinie tariff celnych, traktatów handlowych racjonalizacji i kartelizacji, wskazuje się na zależność sytuacji gospodarczej, konieczność spłaty długów i t. d. W końcu wstęp do rezolucji domaga się od Ligi Narodów, aby dopilnowała przeprowadzenia zleceń komisji gospodarczej.

Według wiadomości, otrzymanych tu z Nankinu. Czang-Kai-Szek miał odnieść świetne zwycięstwo nad armją północną. Czang-Kai-Szek miał zająć, według tych informacji, Peng-Pu w

provincji Ngan-Hwei i odeprzeć armję generała Czang-Tsun-Czanga w kierunku Ksu-Czou-Fu.

Konflikt między Anglią a Sowiecami.

Londyn. (Radio własne). Na ostatnim zgromadzeniu Izby Gmin podał Baldwin wniosek, aby odwołano z Moskwy tak angielskie misje handlowe jak i polityczne. Wniosek przyjęto burzą oklasków.

Najbliższe plany Lindbergha.

Paryż. (Radio własne). Karol Lindbergh, w najbliższym czasie udaje się do Brukseli, a stąd do Londynu. Po powrocie do Paryża wyrusza Lindbergh do Szwecji.

Lindbergh udekorowany krzyżem francuskiej Legji honorowej.

Paryż. (Radio). Prezydent francuski Doumergue udekorował osobiście Karola Lindbergha amerykańskiego lotnika pocztowego, który przeleciał ponad Oceanem z Nowego Jorku do Paryża, krzyżem Legji honorowej.

Nungesser przekupiony przez Amerykanów.

„Der Luftschiffer“ fachowy organ lotników niemieckich twierdzi, że Nungesser i Coli zostali przez Amerykanów przekupieni. Nungesser i Coli mają pojawić się, gdy drugi amerykański lotnik kapitan Byrd przeleci ponad Oceanem do Paryża. — Prasa francuska pogłoskom tym kategorycznie zaprzecza.

Na tropie Nungessera?

Paryż. „Echo de Paris“, podaje w ostatnim swoim wydaniu depeszę z Saint Jeant (Nowa Ziemia) głoszącą, że wyjechała stamtąd ekspedycja, w celu sprawdzenia pogłoski, przyniesionej przez statek rybacki, jakoby Nungesser i Coli mieli opuścić się na wodę w jakiejś małej przystani, nieznaney nazwy na południowym wybrzeżu Nowej Ziemi.

Groźne skutki nowego przerwania tamy przez Missisipi.

Berlin. (Radio). Rzeka Missisipi przerwała w ostatnich dniach olbrzymią tamę, wskutek czego zostały zalane dalsze 8000 km, z bardzo żywej uprawnej roli. Zachodzi obawa, że w razie nieopanowania rwącego prądu rzeki, zostaną zniszczone całoroczne zbiory cukrowe. Szkody wyrządzone przez wylew rzeki Missisipi są wprost nieobliczalne.

Marsz bojowy Chelmsza Toruń.

Marsz bojowy 24 km. Związku podoficerów rezerwy — Czas marszu bardzo dobry — Pierwszą nagrodę osiągnęło koło Inowrocław — Brak koła wąbrzeskiego — Rozdanie nagród.

W niedzielę 22-go bm. odbył się na przestrzeni Chelmsza — Toruń, długości 24 klm, marsz bojowy drużyn Zw. Podoficerów Rezerwy. Po odprawionym w katedrze chelmskiej nabożeństwie drużyny poszczególne ustawiły się na rynku w Chelmszu, skąd w odstępach 3-minutowych odmaszerowały w kierunku Torunia. O godzinie 12,15 do mety na Placu Teatralnym w Toruniu przybyła w dobrej formie drużyna toruńska w czasie 2,56 min., w tym samym czasie przybyła drużyna następna (Kowalewo). Z kolei przybywały: drużyna inowrocławska II. w czasie 2,44 min. (najlepszy), druga drużyna toruńska w czasie 3,02 min., druż. z Jabłonowa (3,02 min.) druż. Bydgoska (3,02,5 min.) druż. Chelmska (2,56 min.) drużyna toruńska III (2. 58 min.) oraz druż. z Golubia w czasie 3,03 min.

Czas przeciętny osiągnięty przez poszczególne drużyny — wynoszący 8 klm. na godzinę jest wynikiem bardzo dobrym i przyniosłoby zaszczyt oddziałom wojsk regularnych. Na tem większe uznania załugują wobec tego drużyny złożone z wojsko-

wych w rezerwie w dodatku przeważnie starszych osób.

Nagroda I przypadła w udziale drużynie inowrocławskiej (puhar ufundowany przez D. O. K. VIII) nagroda II drużynie toruńskiej (puhar ufund. przez p. Wojew. Pomorskiego), nagroda III drużynie chelmskiej (figura bronz. ufund. przez „Dz. Bydg.“). Klasyfikacja dalszych drużyn wypadła jak następuje: na 4-tem miejscu drużyna z Jabłonowa, na piątym bydgoska, na szóstym toruńska II-ga, na siódmym drużyna z Golubia.

Z wszystkich zorganizowanych Kół, do których zwracał się przedstawiciel Związku z Torunia w komplecie przybyli. Zauważono tylko brak Wąbrzesna. Koło to mimo, że jest dość liczne nie wysłało żadnej drużyny. Niewiadomo kto w tej sprawie zawinił?

Wręczenie nagród odbyło się wieczorem w parku Zieleniec w obecności przedstawicieli generalicji, pana vicewojewody dra Seydlitza i przedstawicieli towarzystw sportowych oraz przysposobienia wojskowego. Obecny.

na biskupa saratowskiego, skąd w r. 1903 został przeniesiony do Wilna. Od r. 1907, do 1917 pozostawał na wygnaniu, jako biskup wileński, aż w r. 1917, po rewolucji rosyjskiej, został wyniesiony na stolicę arcybiskupa mohylowskiego i metropolite wszystkich kościołów katolickich w Rosji.

W r. 1919, uwięziony przez bolszewików i skazany na śmierć, został przez rząd polski wymieniony za jednego ze znaczniejszych bolszewików i znalazł się w Warszawie, gdzie pozostaje, oczekując opragnionego powrotu do swej owczarni.

Przypominamy

naszym czytelnikom pocztowym, że przedpłatę na „Głos Wąbrzeski“, miesiąc czerwiec na przyjmują wszystkie urzędy tylko do 25-go bm. włącznie.

Kto zamówienie później skutecznie, nie odbierze pierwszych egzemplarzy w czerwcu. Komu chodzenie na pocztę sprawia trudności, może powiadomić piśmiennie najbliższy urząd pocztowy o chęci zaabonowania „Głosu Wąbrzeskiego“ na skutek czego zgłosi się listowy, za-

mówienie odbierze i przedpłatę zainkasuje. Tam gdzie, listowi przesyłek nie doręczają, trzeba z odnowieniem przedłaty zwrócić się do najbliższego urzędu pocztowego, koniecznie w przepisany terminie a mianowicie najpóźniej do 25 bm. włącznie.

Przedpłata pozostaje ta sama.

Gazeta powinna znajdować się w każdym domu i latem. Kto się wymawia brakiem czasu w lecie, ten sam siebie oszukuje i ponosi różne straty. Na przeczytanie gazety, wychodzącej co drugi dzień, starczy czasu także latem.

W czerwcu dodamy bezpłatnie wielką premję wszystkim czytelnikom. Prosimy o tem uwiadomić swych sąsiadów i tych, którzy „Głos Wąbrzeski“ nie abonują.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 25 maja 1927 r.

— **Zamiast wieńca** na grób s. p. **Heleny Brodzkiej** ofiarowali p. p. Wojteccy 10 złotych na ubogich miasta Wąbrzeźna. Pieniądze wręczyliśmy p. burmistrzowi.

— **W sprawie instalacji elektrycznej.** Konsumentom siły i światła elektrycznego zwraca Zarząd Elektrowni Miejskiej uwagę, aby zechcieli w ich własnym interesie, w okresie letnim doprowadzić swe instalacje do należytego porządku, gdyż w przeciwnym razie za powstałe szkody, ewtl. pożary i t.d. Elektrownia nie bierze żadnej odpowiedzialności a wadliwa instalacja nie będzie do sieci miejskiej dołączona.

Ogólnie uskarżają się konsumenci że liczniki wskazują nadmierną ilość godzin jednak nie jest to winą licznika, tylko winą wadliwej instalacji, gdyż jeśli w przewodach jest uziemienie i to prąd uchodzi bez pożytku dla konsumenta a licznik jest w biegu. Tym się tłumaczy nadmierna ilość godzin danego konsumenta.

— **Jak zapowiadają się tegoroczne zbiory na Pomorzu.** Na stan ozimin wpływa bardzo niekorzystnie przebieg pogody w kwietniu a poza tem nierównomierne opady atmosferyczne w miesiącu tem jako też i w maju przyniosły w jednych okolicach nadmiar wilgoci podczas gdy w innych panuje susza. Prócz tego niska temperatura oraz silne wiatry wyrządziły szkód niemało i spowodowały, że oziminy pozołkły przerzedziły się bardzo i wymagają zasilenia azotem.

Kaprysy pogody odbiły się również ujemnie na zasiewach wiosennych, które w skutek niskiej temperatury i zeskorpienia ziemi wchodzą powoli i nierównomiernie.

Siewy wiosenne są już przeważnie ukończone za wyjątkiem niektórych okolic w których nie ukończono jeszcze siewu buraków cukrowych. Wogóle wiosna tegoroczna zmusza do krytycznego oceniania przyszłych zbiorów.

— **Baczność jeńcy z niewoli angielskiej.** W sprawie podań o wypłacenie należności b. jeńców z niewoli angielskiej podaje się do wiadomości że byłych jeńców z niewoli angielskiej należy dzielić na dwie kategorie, a mianowicie takich którzy podawali się w niewoli za Polaków i byli internowani w t. zw. kompanji polskiej nr. 285 w Albeville, lub też w mieszanych kompanjach na terytorjum Francji — i takich którzy w obozach jeńców zarejestrowani byli jako obywatele niemieccy.

Pierwsza kategoria b. jeńców winna wnosić podania do Urzędu Wojewódzkiego, zawierające następujące dane.

- 1) imię i nazwisko i obecne miejsce zamieszkania.
- 2) data i miejsce urodzenia.
- 3) imiona rodziców i nazwisko rodowe matki.
- 4) nazwa i numer niemieckiej formacji wojskowej w której służył petent bezpośrednio przed wzięciem do niewoli.
- 5) data i miejsce wzięcia do niewoli.
- 6) numer kompanji w której był internowany jako jeńiec i numer matrykuły danej kompanji

Druga kategoria winna wnosić podania bezpośrednio do Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie, Kurfürsten str. 137 który poczyni odpowiednie kroki u rządu niemieckiego.

— **Falszywe pięciozłotówki.** W ostatnich dniach pojawił się falsyfikat papierowej monety pięciozłotowej z nowej serji. Falsyfikat ten można bardzo łatwo rozpoznać, gdy nie ma on zwykłego dopisku „Podrabianie i współdziałanie w rozpowszechnianiu podrobionych biletów państwowych karane jest ciężkiem więzieniem“. Chwilowo falsyfikaty te są jeszcze bardzo nieliczne, jest jednak rzeczą niewykluczoną, że się rozmnożą w najbliższym czasie.

— **Więcej uważajmy na młodzież.** Więcej uwagi trzeba zwracać na młode pokolenie, które czując swobodę, a nawet nieraz okazywaną litość, szczególnie przez panie, włóczy się po domach, żebrząc. Nędza, którą udają, nie musiała się jednakże dać zbyt dotkliwie we znaki albowiem chleb im podawaliśmy przez łatwowie-

Wiadomości Kościelne.

Ojciec św. a prasa.

Ojciec św. Pius XI, który w roku 1909—10 sam był redaktorem poczytnego pisma katolickiego, rozumie doskonale doniosłość dobrej prasy. Ojciec św. wyznaczył na maj intencję modlitwy o rozszerzenie katolickiej prasy.

25-lecie Ks Biskupa Roppa.

W dniu 9 czerwca przypada uroczystość 25-lecia pasterstwa ks. Biskupa Roppa. Zawiązał się w stolicy specjalny komitet, mający na celu przygotowanie uroczystości obchodu. Rozpocznie je o g. 11. r. Mszą św. celebrowaną przez ks. Biskupa Łozińskiego z Pińska w kościele św. Aleksandra. Okolicznościowe kazanie wygłosi ks. prof. dr. Falkowski.

Arcybiskup Ropp urodził się w 1851 roku w Liknie, w Inflantach Polskich, w majątku rodzonym matki, Plater-Zyberk. Po ukończeniu uniwersytetu w Petersburgu, pracował w senacie, a następnie, poczuwszy powołanie kapłańskie ukończył seminarjum kowieńskie i fakultet teologiczny w Insburku. W r. 1886 został księdzem, a następnie proboszczem w Libawie, gdzie zbudował kościół, zastaje go w 1902 r. nominacja

nych pocziwców porzucają zaraz na schodach. O pieniążki im chodzi.

— **Przewóz dowolnej ilości pieniędzy przez Gdańsk.** Ministerstwo skarbu wydało zarządzenie w myśl którego od 1 czerwca aż do odwołania wolno będzie przewozić osobom przejeżdżającym przez Gdańsk dowolną sumę pieniędzy w gotówce bez względu na rodzaj waluty i niezależnie od kierunku jazdy za okazaniem na granicy polsko-gdańskiej biletu kolejowego wykupionego do jednej ze stacji kolejowych polskich via Gdańsk.

— **W sprawie należności za protestowanie weksli.** Zwraca się uwagę sferom gospodarczym tutejszego okręgu na ogłoszone Nr. 43 Dz. U. Rz. P. z dnia 14. maja rb. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o należnościach za sporządzanie protestu weksli. Według art. 2 tegoż rozporządzenia opłata za sporządzenie protestu przez notariusza wynosi: Jeżeli kwota ulegająca zaprotelowaniu nie przekracza 100 zł . . 2. — zł. powyżej 100—300 . . 2,50zł. — powyżej 300—400 . . 4. zł. powyżej 400—600 . . 5zł. powyżej 600—1000 . . 7. — zł., powyżej 1000—5000 . . 10 zł. powyżej 5000—1000 15 zł. Omawiane rozporządzenie wchodzi w życie piętnastego dnia po dniu ogłoszenia.

— **Kowalewo.** (Niemiecki raid samochodowy.) W ub. niedzielę około godziny 10 i pół przed południem przejeżdżał raid samochodowy z Niemiec przez nasze miasto — naliczono ogółem 13. Miejscem wyjazdu był Królewiec a celem Drezno. Jechali od granicy niemieckiej przez Nowemiasto Wrocki, Kowalewo, Elzano wo na Toruń do Piły.

— **Grudziądz.** (Nagły zgon śp. Zbigniewa Korzeniewskiego.) Nader bolesny cios spotkał rodzinę pp. Wacławostwa Korzeniewskich, gdyż ubiegłej środy zmarł nagle na udar serca w 17 wiosnie życia syn ich Zbigniew, uczeń VII klasy tut. gimnazjum klasycznego.

Pogrzeb śp. Zbigniewa odbył się w sobotę po poł. z domu żałoby, przy udziale 9 księży wśród nich ks. prałata Dembka. Kondukt żałobny prowadził ks. senator Bolt jako krewny rodziny. Ostatnią przysługę oddali zmarłemu młodzieńcowi profesorzy i koledzy z jego klasy oraz dużo publiczności. Ponieważ p. Wacław Korzeniewski jest członkiem honorowym Stow. Katol. Młodzieży Polskiej przy Farze, uczczono go z tej strony w ten sposób, że w pogrzebie wzięli udział delegaci rzeczonoego Stow. z sztandarem.

Ciężko strapionym Rodzicom i Rodzinie Zmarłego wyrażamy nasze szczere współczucie. Duszy zaś tak przedwcześnie zgasłego młodzieńca niechaj Pan Bóg da wieczny odpoczynek. Red.

— **Grudziądz.** (Konferencja w sprawie projektu ustawy probierczej.) We wtorek, dnia 17 maja b. r. odbyła się w Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu konferencja, która miała na celu zaopiniowanie projektu nowej ustawy probierczej, opracowanego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie. Konferencja pod przewodnictwem syndyka Izby Rzemieślniczej p. Bishopsa w obecności delegatów z Torunia, Chełmży i Grudziądza przedyskutowała projekt szczegółowo przeprowadzając niektóre zmiany.

Tak opracowany projekt będzie przedmiotem dalszych rozważań w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Jest to już drugi projekt tej ustawy w której poczęści zostały uwzględnione postulaty zrzeszeń zawodowych. Między innymi uwzględnione też życzenia złotników aby do handlu do puścić przedmioty zawierające złoto w stosunku 333/1000.

Dalej rozwiązano też kwestje urzędów probierczych w ten sposób, że takowe co prawda będą istniały, lecz nie będzie przymusu urzędowego cechowania wyrobów złotniczych z tem, że każdy złotnik może to uczynić dobrowolnie.

Ostateczne uzgodnienie projektu nastąpi w najbliższym czasie w Ministerstwie Handlu i Przemysłu w Warszawie.

— **Grudziądz.** (Wizytacja ministra oświaty.) W dniu 13-go bm. rano przybył do Grudziądza Minister Wyznań Religijnych i Oświaty Dobrucki w towarzystwie dyrektora departamentu szkół średnich dra Zagórskiego oraz kuratora Okręgu Szkolnego Pomorskiego dra Szwemina i wizytatora Biedowicza. Minister przeprowadził wizytację gimnazjum żeńskiego po której ukończeniu zwiedził 6 szkół powszechnych w powiecie w Grudziądzu. Po powrocie do Grudziądza w godzinach popołudniowych p. minister w towarzystwie prezydenta miasta Włodka obejrzał zbiory grudziądzkiego muzeum miejskiego i biblioteki T. C. L., był obecny w tamtejszej szkole sztuk pięknych, a następnie zwiedził Państwową szkołę Budowy Maszyn skąd udał się do dokształcającej szkoły zawodowej męskiej, gdzie przysłuchał się kilku lekcjom.

Wieczorem prezydent miasta podejmował p. ministra w swem mieszkaniu prywatnem. Na przyjęciu byli obecni przedstawiciele Rady miej-

skiej, magistratu, duchowieństwa oraz szkolnictwa.

O godzinie 1.30 w nocy p. ministra Dobrucki udał się w drogę do Warszawy. —

— **Bydgoszcz.** (Komornik sądowy skazany za oszustwa.) W ub. piątek zakończono dwudniową rozprawę przeciwko komornikowi sądowemu Wacławowi Lewandowskiemu, oskarżonemu o przywłaszczenie sobie w czasie pełnienia funkcji służbowych w 120 wypadkach kosztów sądowych oraz pieniędzy i ruchomości. ściąganych w drodze egzekucji od dłużników, a ponadto sfałszowanie rejestrów sądowych w 46 wypadkach.

Wspólnie z Lewandowskim zasiadła na ławie oskarżonych jego żona Franciszka i syn Bolesław posądzeni o wyłudzenie od majora Rudnickiego tysiąca złotych, tytułem odstępnego za mieszkanie którego nie dostarczyli.

W czasie rozprawy przesłuchano 119 świadków, których zeznania dobitnie ujawniły ogrom pełnionych przez Lewandowskiego na szkodę skarbu oszustw. Po zamknięciu postępowania sądowego sąd wydał wyrok skazujący Lewandowskiego na 3 lata i 4 miesiące ciężkiego więzienia syna jego na półtora roku ciężkiego więzienia. Franciszkę Lewandowską uniewinniono.

— **Gniezno.** (Tragedja warjacji.) W czwartek ub. tyg. około godziny 8 zauważył posterunkowy, pełniący służbę na dworcu w Gnieźnie pewną kobietę, która dziwnem swem zachowaniem zwracała na siebie ogólną uwagę. W pewnej chwili sięgnęła kobieta do torebki, wyciągnęła flaszeczkę i chciała jej zawartość wycylić, jednakże w ostatnim momencie jej przeszkodzono i odebrano flaszeczkę, która zawierała, jak się okazało, esencję octową. Kobieta dorózką odwieziono na policję i tutaj stwierdzono, że ma się do czynienia z umysłowo chorą niejaką Michaliną Konieczną, zamieszkałą w Wilkowyji pow. Jarocin; chorą odesłaną do miejskiego urzędu dla ubogich w Gnieźnie.

— **Poznań.** (Samolot w płomieniach.) W czasie próbnego lotu por. pilota Skrzypińskiego na samolocie myśliwskim typu Spad w Ławicy uszkodziły się przewody łączące zbiornik benzyny z motorem na skutek czego samolot stanął nagle w płomieniach. Pilot zdołał wyskoczyć i szczęśliwie wyszedł cało i zdrowo. Obecni na lotnisku żołnierze starali się ugasić pożar, co jednakże udało się im tylko częściowo i aparat został poważnie uszkodzony.

— **Poznań.** (Czy „Strzelec“ gotów skapitulować w poznańskim.) Niedawno temu odbyła się na zaproszenie tutejszego dowódcy O. K. VII gen. Dzierżanowskiego konferencja przedstawicieli organizacji przysposobienia wojskowego, a mianowicie: powstańców i wojaków, oficerów i podoficerów rezerwy, sokoła, harcerstwa młodzieży polskiej i strzelca. Celem konferencji było uzgodnienie współpracy tych organizacji w dziedzinie przysposobienia wojskowego. W rezultacie cała konferencja ograniczyła się tylko do złożenia 2 deklaracji. Przedstawiciel „Sokoła“ oświadczył iż nie życzy sobie zasiadać z przedstawicielami „Strzelca“ nawet przy jednym wspólnym stole konferencyjnym, a dziś przybył wyjątkowo dlatego aby poinformować dowódcę o nastrojach tutejszego społeczeństwa. W odpowiedzi na to, przedstawiciel „Strzelca“, prof. Jakubski oświadczył, iż na wzór umowy zawartej ze związkiem powstańców śląskich, mógłby „Strzelec“ ewentualnie i tutaj przenieść swoje agendy na inną organizację przysposobienia wojskowego, oczywiście tylko o pokojowej ideologii.

— **Płock.** (Religia w świadectwach maturalnych.) Abiturjentka gimnazjum w Płocku p. Estera Strużeczka, nie otrzymała świadectwa dojrzałości na tej zasadzie, iż brakło jej stopnia z nauki religii. Kuratorjum jak również ministerjum oświecenia były zdania, że nauka religii w Polsce jest obowiązującą i dlatego udzielenie świadectwa matury z pominięciem oceny z tego przedmiotu jest niedopuszczalne.

Powyższą decyzję ministerjum matka abiturjentki, Estera Strużeczka zaskarżyła do Najw. trybunału administracyjnego, żądając uchylecia orzeczenia na tej zasadzie, iż córka jej jest bezwyznaniową, wobec czego w myśl konstytucji, uznającej wolność sumienia, nie może być zmuszona do nauki religii, której nie wyznaje.

Najwyższy trybunał administracyjny skargi p. Estery Strużeczkiej oddalił, uznając tem samem słuszność stanowiska ministerjum.

— **Warszawa.** (Król furmanów warszawskich wysunął swoją listę wyborczą.) Niej. Leon Żółtek, false Majer, właściciel 500 platform ciężarowych w Warszawie wysunął do Rady Miejskiej swoją listę wyborczą nr. 19. Lista ta pod nazwą „Przedsiębiorców przewoźnych“ ma zjednoczyć wszystkich właścicieli wozów, tragarzy, właścicieli ręcznych wózków i wozniców.

Na ulicy Warszawy wypuścił też p. Żółtek dla celów agitacyjnych swoje 500 platform i koni, udekorowanych zielenią i opatrzonych wielką liczbą swojej listy „19“.

— **Warszawa.** (Nowa banda oszustów.) Nowa banda fałszerzy pojawiła się w Warszawie.

Liczni agenci, jakiegoś anonimowego przedsiębiorstwa, zbierają na śmietniskach, a nawet skupują metalowe pudełka po paście do obuwia, a następnie pudełka te myją i napełniają jakimś smarem. Ostatnio cały szereg osób padło ofiarą oszustwa tem więcej dotkliwego, iż smar ten niszczy w okropny sposób skórę obuwia, a nawet wprost przepala.

Firma „Zorza“ wytwarzająca najlepszą w świecie pastę do obuwia „Zorza“ chcąc uchronić się przed sfałszowaniem, od dłuższego już banderoluje każde swoje pudełko dzięki temu kupując znakomitą niezrównanej dobroci pastę „Zorza“ jest się pewnym, że się otrzymuje produkt oryginalny a nie fałszykat.

— **Lwów.** (Tajna fabryka papierosów.) Wykryta tu została zakrojona na wielką skalę tajna fabryka papierosów monopolowych. Na czele fabryki stał były kelner Brumengaben. Fabryka posiadała własną introligatornię, wyrabiającą pudełka wzorowane na pudełkach monopolowych. Przeważnie fabrykowane były papierosy bardziej popularne w Małopolsce, jak Damskie, Egipskie i inne. Fabryka zaopatrywała w wyrabiane przez siebie papierosy długi szereg kawiarni, restauracji i budek inwalidzkich. Falszowane papierosy sprzedawane były o 24 proc. taniej, aniżeli oryginalne papierosy monopolowe. Papierosy fałszowane w Fabryce Brumengabena cieszyły się podobno wśród palaczy wielkim popytem, gdyż uważane były za lepsze od monopolowych.

— **Wilno.** (Niemiecka bomba w szkole.) Dnia 22 bm. wieczorem nieznany dotychczas sprawca usiłował popełnić stasziwą zbrodnię, a mianowicie we wsi Rymśzańce powiatu Święciańskiego w czasie lekcji rzucił przez okno do szkoły granat ręczny typu niemieckiego. Na szczęście w tym czasie była pauza i dzieci wybiegły na na dziedziniec szkolny. Granat eksplodował i zdemolował pokój. W sprawie tej prowadzone jest energiczne śledztwo.

Od Redakcji.

P. W. G. w Wąbrzeźnie. Prosimy o cierpliwość. Materiał nadesłany nam o p. N. zamieścimy jak się tylko okaże nadarzy. Wszystkie wymienione sprawy p. N. opublikujemy. Zresztą możemy Pana jeszcze zapewnić, że w tej kwestji codziennie nowe wiadomości odbieramy, które odkładamy tylko do czasu.

Ruch Towarzystw.

— **Wąbrzeźno.** Dziś o godz. 8,30 odbędzie się lekcja śpiewu „Lutni“ w sali p. Klimka.

O liczny udział członków prosi

Dyrygent.

Notowania giełdy płodów roln. w Poznaniu

Poznań, dnia 23. 5. 1925r.

Żyto	50,75—51,75
Pszenica	65,25—68,25
Jęczmień zw	42,00—44,00
Jęczmień browarowy	42,00—44,00
Owies	43,50—44,50
Mąka żytnia 70% z work. stan.	—73,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	—74,40
Mąka pszenna 65% z work.	83,00—86,50
Otręby żytnie	36,50—37,50
Otręby pszenne	—33,75
Groch victorja	—
Peluszka	31,00—33,00
Wyka latowa	32,00—34,00

Targowica poznańska z dn. 24. V

Bydło stadniki

a pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej	260—162
b pełnomięsiste młodsze	146—150
miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze	126—132

Jałówki i krowy

a, pełnomięs., wytucz. jałówki najw. wart. rzeźnej	174—180
b. pełnomięs. wytucz. krowy, najw. wart. rzeźna. do lat 7	164—170
c. starsze wytucz. krowy, mn. dobre mł. krowy i jałówki	150—154
d. miernie odzyw. jałówki i krowy	130—134
e. licho odżywiane krowy i jałówki	100—

Cielęta

a najprzedniejszego opasu (Doppelendary)	—
b najprzedniejsze cielęta tuczne	156—164
c średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze saki	136—140
d mniej tuczne cielęta i dobre ssaki	124—128
e liche ssaki	110—120

Owce

Opasy chlewny jagnięta tuczne	—
młodsze skopy	144—150
starsze tuczne i dobrze odżywione jagnięta owce	124—130
młodsze odżywione skopy i owce	90—110

Świnie

a tuczne ponad 150 kg żywej wagi	—
b pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	—220
c pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	210—214
d pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	204—106
e mięsiste świnie ponad 80 kg.	190—120

Drukarnia i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ Wąbrzeźno Redaktor odpowiedzialny Alfons Szczuka Wąbrzeźno

WEZWANIE

W celu zmniejszenia dotkliwego braku mieszkań (zwłaszcza dwu i jedno pokojowych z kuchnią) i ożywienia ruchu budowlanego z inicjatywy prywatnej Magistrat zamierza udzielać osobom prywatnym posiadającym odpowiednie place budowlane pożyczki na budowę mieszkań składających się z jednego do trzech pokoi i kuchni.

Zainteresowani zamierzający budować winni przesłać do Magistratu miasta Wąbrzeźna do dnia 15 czerwca br. pisemne zgłoszenia z krótkim opisem jaką i gdzie budowę zamierzaliby wykonać. Bliższych informacji zasięgnąć można w godzinach urzędowych w biurze Magistratu pokój nr. 1.

Wąbrzeźno, dnia 24 maja 1927 r.

MAGISTRAT

(-) Schwarz, burmistrz

Przetarg publiczny.

Magistrat m. Wąbrzeźna ogłasza niniejszem publiczny przetarg na wykonanie budowy miejskiego domu mieszkalnego w Wąbrzeźnie. Zainteresowani przedsiębiorcy budowlani mogą otrzymać blankiety ofertowe (ślepe kosztorysy za opłatą 4,- zł w biurze Magistratu pokój nr. 1.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Budowa domu miejskiego w Wąbrzeźnie“ muszą być złożone w terminie do dnia 15 czerwca br. godz. 1 po poł. w Magistracie pokój nr. 1 gdzie również są do przejrzania odpowiednie warunki, rysunki i można otrzymać bliższe informacje.

Wąbrzeźno, dnia 24 maja 1927 r.

Magistrat

(-) Schwarz, burmistrz

Rozpisanie przetargu.

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Wąbrzeźnie ogłasza niniejszem

przetarg

na sprzedaż nieruchomości Kasy Chorych położonej przy ul. Grudziądzkiej nr. 34. (dom 2 piętrowy, składający się z 1 składu i 21 pokoi wraz z przynależnymi chlewkami i podwórzem, w którym zamieszkiwać może 8-9 lokatorów). — Wolne mieszkanie o 3 pokojach i kuchni. Na nieruchomości ciąży hipoteka amortyzacyjna Pow. Kasy Oszczędności w Wąbrzeźnie w wysokości 1.909,25 złp.

Wpłata gotówką 50% ceny kupna.

Reflektanci zechcą oferty w kopertach zamkniętych i opieczętowanych z oznaczeniem „Kupno domu“ nadsyłać na ręce p. B. Szczuki, przewodn. Zarządu Kasy Chorych w miejscu do dnia 15-go czerwca rb. godz. 17-tej. Otwarcie ofert nastąpi na najbliższym posiedzeniu Zarządu Kasy, które się odbędzie po 15 czerwca rb.

Zarząd Kasy zastrzega sobie prawo wyboru kupującego niezależnie od wysokości oferty.

Wąbrzeźno, dnia 21 maja 1927 r.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie.

Licytacja

tegorocznego zbioru trawy z rowów i skarp przy szosach powiatowych odbędzie się w następuj. terminach:

1. W piątek, dnia 27 maja br. o godzinie 10 przed poł. w Starostwie szosy: Płużnica — Orłowo, Płużnica — Wąbrzeźno, Trzcianek — Wielki Dąb, Wąbrzeźno — Stanisławki, Wąbrzeźno — Radzyn, Wąbrzeźno — Ryńsk, — Wąbrzeźno — Pływaczewo i Wąbrzeźno — Zieleń — Dworzec.
2. W sobotę, dnia 28 maja br. o godzinie 10 przed poł. w Kowalewie przy szopie do narzędzi szosowych szosy: Orzechowo — Kowalewo, Węgorzyn — Orzechowo, Gronowo — Kowalewo, Wielkołaka — Rychnowo, Sierakowo — Mlewo, Kowalewo — Chelmonie, Ryńsk — Orzechowo, Ryńsk — Sierakowo i Pływaczewo — Kowalewo.
3. W poniedziałek, dnia 30 maja br. o godz. 10 przed poł. przy skrzyżowaniu kolejowym w Myśliwcu szosy: Wąbrzeźno — Osieczek, Dębowałaka — Książki, Wąbrzeźno — Książki, Zaskocz i Książki — Brudzawki.
4. We wtorek, dnia 31-go maja br. o godz. 10 przed poł. w Niedźwiedziu przy szopie do narzędzi szosowych szosy: Frydrychowo — Karczewo II, Wąbrzeźno — Niedźwiedź, Niedźwiedź — Dębowałaka, Golub — Niedźwiedź II i Niedźwiedź — Tokary.
5. W środę, dnia 1 czerwca br. o godzinie 10 przed poł. w Golubiu przy szopie do narzędzi szosowych szosy: Golub — Niedźwiedź I, Frydrychowo — Karczewo I, Kowalewo — Frydrychowo, Frydrychowo — Golub i Golub — Wrocki. Kaucja licytacyjna wynosi 5,00 zł.

Warunki dzierżawy będą przeczytane, przed rozpoczęciem licytacji.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Dr. E. Prądzyński, starosta.

Instalacje

dla światła i siły

podług najnowszych przepisów związkowych motory elektr., żarówki, żelazka do prasowania, żyrandole i wszelkie aparaty wchodzące w zakres elektrotechniki poleca na dogodnych warunkach.

Elektrownia Miejska

Kosztorys i porady bezpłatnie.

Zarząd Elektrowni Miejskiej

Przetarg przymusowy

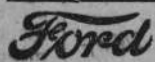
W sobotę, dnia 28 bm. o godz. 11 przed poł. sprzedawac będę największej dającemu za zapłatę gotówką w Ryńsku pow. Wąbrzeźno.

Śrutowalk, 2 kulwiarki Döringa, 3 kultywatory i wóz 3 calowy.

Wszystkie przedmioty są w bardzo dobrym stanie.

Zbiórka licytantów w oberży pana Zadańskiego.

Janiszewski, komornik sądowy w Toruniu.

Fordziści!

Radosna wiadomość! Dochodzą nas wiadomości i coraz częstsze skargi od pp. Fordzistów, że niektórych części zamiennych FORD chronicznie brak. Wobec tego zaopatrzyliśmy nasz skład w większą ilość brakujących części, w celu umożliwienia racjonalnego funkcjonowania Fordów w Polsce. Prosimy się przekonać i zamówić u nas brakujące części.

Wszystkie wozy Forda, landolęty i omnibusy na spłaty do 12, względnie do 18 miesięcy. Adres: ZASTĘPSTWO FORD — ZOPPOT.

Niniejszem zawiadamia się, że firma

Teodor Krzyśko, Kowalewo

Tel. 98

ul. Nowa

Tel. 98

Skład wód mineralnych i hurtownia piwa

reprezentuje firmę:

Jan Götz, Okocim

na obwód Kowalewo i Golub

z polecenia generalnego reprezentanta

T. Chmurzyński & Gorczyński

w Toruniu ul. Prosta 15/17 tel. 125

Wszelkie zamówienia na obwód Kowalewo i Golub skierować należy do f-my Teodor Krzyśko.

Ogród Mleczarnia

W czwartek, dnia 26 bm. w dzień Wniebowstąpienia wielki

KONCERT

ARTYSTYCZNY

Początek o godz. 2-giej po poł.

GOSPODARZ

Reparacyjny

warsztat samochodów

KURSY

kierowców samochodów.

(szkolenie szoferów)

L. Jasiński, Wąbrzeźno

Wolności 42.

Telefon 117.

Samochód

6 osobowy

elektryczne światło i starter, kompletny do jazdy. Sprzedam natychm.

cena 4.000 zł

Zgł. do ekspedycji „Głosu Wąbrzeskiego“

Poszukuję od zaraz

4 pokojowego

mieszkania słoneczn.

Wiadom. w administracji „Głosu Wąbrzeskiego“

Zniwiarka

w dobrym stanie na

sprzedaż

T. Wiśniewski

Wielkie Radowiska

Poszukuję wygodnie

umeblowanego

pokoju

ewent. z całodziennym utrzymaniem.

Zgł. z podaniem pensji pokój nr. 5. Hotel pod „Orłem“

PIĘGI

złote pianny, opalające usną pod gwarancją aptekarską J. GÄBBUSCHA Axela krom od piegów. Pół stoika zł 2,50 cały zł 4,50, do tego mydło Axela i kaw. 1,25 zł, 3 kawy 3,50 zł.

Do nabycia w następ. drogeriach i aptekach: Głowański, Wąbrzeźno, Rynek 2 H. Sell „Kolejowa 70 J. Gadebusch, Poznań Nowa 7

Podaję niniejszem do wiadomości publicznej, że nabyłem drogą kupna nieruchomość od małżonków Drwonkowskich w Orzechówku pow. Wąbrzeźno i oświadczam przed kupnem

od nich części inwentarza żywego i martwego jak również nieruchomości.

Josef Nowiński Orzechówko

Jaja

masło i drób

kupuje stale

po

najwyższych

cenach dziennych

Dom Eksportowy

E. Goetz, Wąbrzeźno

Kolejowa 63

Telefon 174

KASY

„NATIONAL“

naprawia fachowo, oraz dostarcza do nich rolki bonowe i kontrolne i-m-a

St. Skóra i Ska. Bydgoszcz

Gdańska, 163. Tel. 1175.

Wł. Kulerski

Grudziądz

fabryka bloków kasow. sztych i bezkolejowych

B-17-375 | zł gr

Bloki

kasowe

Paragony

B-17-375

Kontrola

Zatądca oferty i wzory

D R U K I

wykonuje

czysto, szybko, gu-

stownie i po cenach

konkurencyjnych

Drukarnia

„Głos Wąbrzeski“